

**ЗА
НАУКОВІ
ВИДАРИ**

Орган парткому, ректорату,
комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського ордена Трудового
Червоного Прапора
державного університету
ім. І. І. Мечникова

РІК ВИДАННЯ
XXXIII
№ 13 (890)
19 КВІТНЯ
1967 р.

Ціна 2 коп.

ЗА ПОЧЕСНЕ

ЗВАННЯ

Все більше і більше академічних груп університету підхоплюють заклик студентів історичного факультету, вступають у змагання за право називатися групою імені 50-річчя Великого Жовтня. Відмінним працям, активною працею в НСТ та доброю громадською роботою можна завоювати це почесне звання. Попереду ще сім місяців, а це — літня сесія, новобудови на цілині, праця на колгоспних ланах, наукові конференції, вечори художньої самодіяльності, спортивні змагання. Час ще є, і його треба використувати якнайдоцільніше.

Група IV курсу факультету іноземних мов відділення іспанської філології ось уже кілька місяців бере участь у змаганні. Група вже добилась певних успіхів. Так, четверо студентів склали іспити зимової сесії на «відмінно». Це — Т. Білоконь, З. Іваницька, К. Кристя та Л. Польна. Решта студентів (а їх в групі — 11) вчиться на «добре» та «відмінно».

Всі хлопці та дівчата цієї групи — члени КСМ, а Світлана Кремінська — член КПРС і в цьому уч-

бовому році була обрана в партійне бюро факультету.

Група дружна. Студентів часто можна бачити разом, коли іде підготовка до семінару. У вільний час — вони колективно відвідують кіно чи театр. Нещодавно четверокурсники відвідали моряків пароплава «Хуке», що приходив до Одеси з острова Свободи.

Багато часу студенти цієї групи віддають теорії і практиці мови. Вони оволодівають нею не тільки на заняттях, але й в наукових гуртках. Активними членами науково-студентського товариства є студенти З. Іваницька, К. Кристя, Л. Польна та К. Кристя під керівництвом викладачів дають консультації з мови першокурсникам.

Інші групи факультету іноземних мов також борються за право називатися кращою, імені 50-річчя Великого Жовтня. Весь колектив факультету докладає багато зусиль, щоб з честю зустріти велике свято нашого народу — 50-і роковини Радянської влади.

ПОРТРЕТ

Кароока студентка, дівча,
Лиш в кімнату — і знов
за канвою,
Вишиває портрет Ілліча
І окрилена працею своєю.
Придивлялась до квітів
вона,
Барви птахів казкові
Вивчала,
Щоб мережити ткань
полотна —
Милий образ вождя
вишивала.
На портреті Ілліч, як
в житті,
Усміхається тепло,
привітно,
Наче мовить щось тихо диті
І веселкою радості квітне.
І дівча з Іллічем віч-на-віч,
Мов розгадує генія вроду,
Щоб трудитись з людьми
пліч-о-пліч,
Як трудився любий Ілліч
Все життя для людей,
для народу.
Хай щастить тобі, миле
дівча,
Знай, як знають досвідчені
люди,
Хто пораду знайшов
в Ілліча,
Той не згасне в тумані
облуди.
Чим яскравіший образ
живий
На канві, у душі і уяві,
Тим ясніший твій шлях
життєвий
І стремління твої величаві.

К. СТЕПКО.

ПАМ'ЯТІ В. І. ЛЕНІНА

ДО 97-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ

22 квітня всі радянські люди, все прогресивне людство відзначають пам'ятну і дорогу дату — день народження Володимира Ілліча Леніна — великого мислителя, засновника Комуністичної партії та Радянської держави, вождя міжнародного революційного руху пролетаріату.

Все життя В. І. Леніна, його боротьба — приклад беззавітного служіння людству. Незламна воля, відданість справі трудящих, безстрашний розум вченого і революційна пристрасть борця, невичерпний талант організатора і натхненника мас — таким знали В. І. Леніна сучасники, таким він залишається в серцях людей нашого часу.

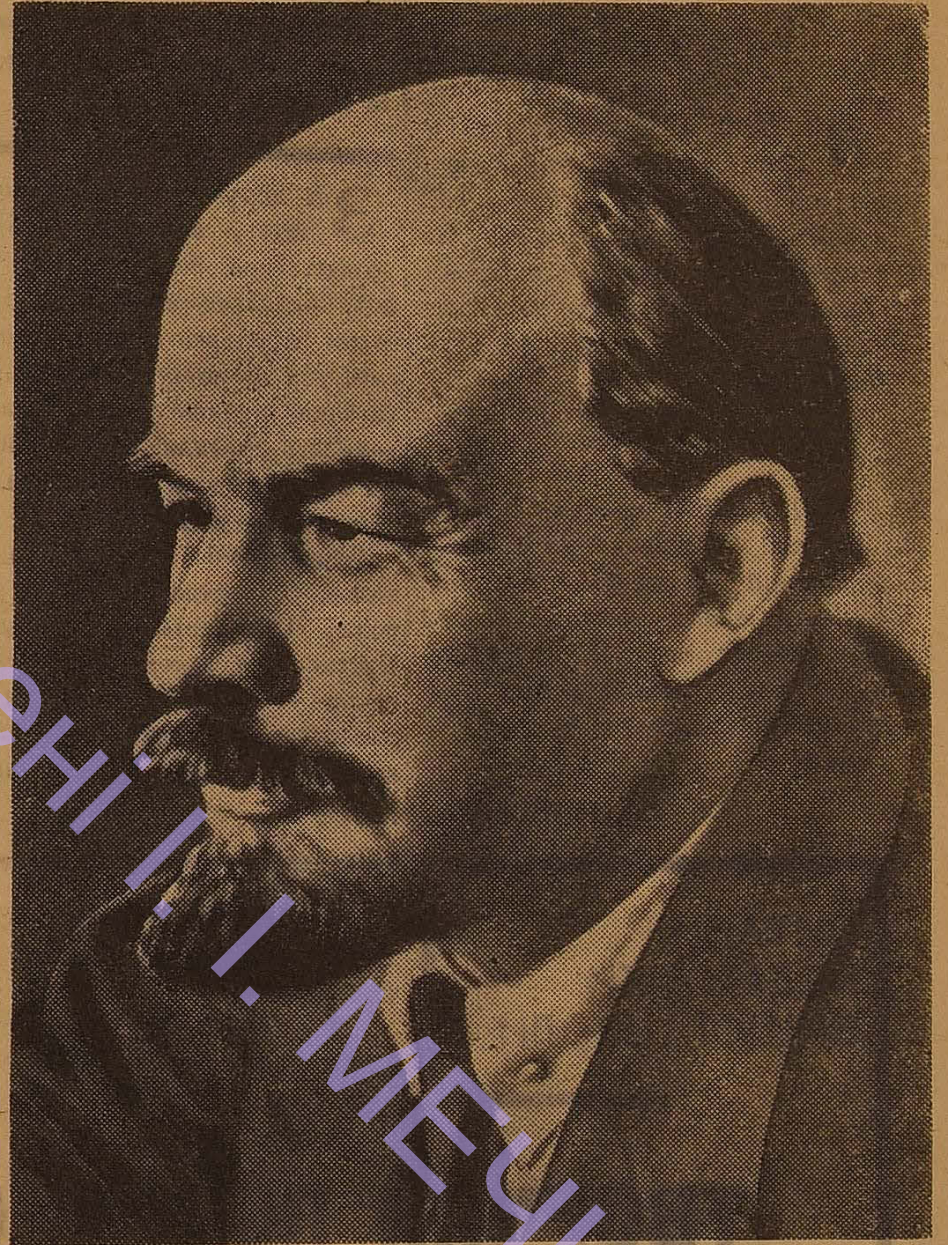
Історія не знає людини, яка б мала такий вплив на долі народів, на хід світових подій, як В. І. Ленін.

Величний мислитель-революціонер, він творчо розвинув марксистське вчення, відстояв його чистоту в боротьбі проти «правого» і «лівого» опортунізму, озброїв комуністичний і робітничий рух науковою програмою перебудови світу — теорією соціалістичної революції, будівництва соціалізму і комунізму.

Життя В. І. Леніна нерозривно пов'язане з Комуністичною партією Радянського Союзу. Ім'я його невіддільне від звершення Великої Жовтневої соціалістичної революції, п'ятдесятиріччя якої ми святкуватимемо в нинішньому році.

Майже піввіковий історичний шлях нашої країни, весь світовий розвиток після Жовтня свідчить про величезну життєву силу ленінізму. Звіряючи свій курс з ленінськими заповідями, КПРС впевнено веде нашу країну по шляху побудови комунізму.

Наша епоха — епоха торжества безсмертних ідей Леніна. Історія переконливо свідчить про це. І назад історію не повернути.

В ТРАВНІ — ФОРУМ МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ

ми розіслали в 120 вузів країни. Не приховую, рада НСТ з деякою тривогою чекала відповідей на свої запрошення. Адже нам дуже важливо було знати, як поставляться до нашої ініціативи студенти і вче-

ні інших міст. І ось в деканат почали приходити бажані листи з Москви, Києва, Ленінграда, Мінська, Смоленська, Ярославля, Ужгорода, Харкова, Якутії, Дагестану, Чечено-Інгушетії, Молдавії та багатьох інших місць. Майже кожен лист починався так: «Просимо включити в програму першої Всесоюзної конференції...».

Ці листи надихнули нас. Рада НСТ факультету, окрилена, з новою енергією продовжує підготовку до конференції. Ми запросили багатьох студентів з вузів Одеси.

Не так давно на засіданні парткому університету обговорювалася інформація НСТ історичного факультету про хід підготовки до конференції. Нам дали ряд корисних по-

рад, які допоможуть організовано, чітко провести форум молодих досліджувачів.

Рада НСТ факультету вже склала програму конференції. Правильніше, дві програми. Першу — робочу, другу — відпочинку.

Ми намітили екскурсії учасників конференції по місцях революційної, бойової і трудової слави міста-героя Одеси, відвідування театрів, прогулянки по морю та інші цікаві заходи.

Отже, йде підготовка до Всесоюзного форуму молодих досліджувачів. Сподіваємося, що він пройде організовано, цікаво, корисно.

Г. ГОНЧАРУК,
голова НСТ історичного факультету.

ПЕРША ВСЕСОЮЗНА

Науково-студентське товариство історичного факультету, в зв'язку з підготовкою до славного ювілею Радянської влади, помітно активізувало свою діяльність.

Наукові роботи наших студентів Ткаченка, Коваля, Коріненка, Ізотової та інших представлені на міський, республіканський та Всесоюзний огляди. Багато робіт підготовлено для представлення на факультетський огляд студентських досліджень.

Але особливо активізувала діяльність НСТ факультету підготовка до першої Всесоюзної науково-студентської конфе-

ренції з проблеми: «Революційні традиції Великого Жовтня — могутня зброя комуністичного виховання».

Ця конференція відбудеться в кінці травня на нашому історичному факультеті.

В організаційний комітет конференції ввійшли видатні вчені країни і республіки — академіки І. І. Мінц, І. О. Гуржій, професор Харківського університету І. К. Рибалко, а також вчені нашого факультету і студенти — члени НСТ.

Студенти факультету представлять на Всесоюзну конференцію 35 доповідей.

Запрошення на конференцію

МІЖВУЗІВСЬКА

НАУКОВА

В нашому університеті відбулася міжвузівська наукова конференція. «Новий Примірний статут і його роль в організаційно-господарському зміцненні колгоспів» — ця тема стала предметом всебічного глибокого обговорення.

В конференц-залі університету зібралися юристи, керівники колгоспів, виробничих управлінь, виконкомів райрад, представники адміністративних органів. Тут вчені Москви, Ленінграда, Києва, Томська, Харкова, Воронежа, ветерани колгоспного руху, двічі Герої Соціалістичної Праці М. О. Посмітний, П. Ф. Ведута, Герой Соціалістичної Праці В. В. Кудрявцев, голова колгоспу В. І. Белоконь та інші.

Конференцію відкрив ректор університету професор О. І. Юрженко. Слово надається першому секретарю Одеського обкому КП України тов. М. С. Синиці. Від імені обкому партії та облвиконкому М. С. Синиця вітає учасників наукової конференції і бажає їм плідної роботи.

Доповідь «Шляхи дальшого удосконалення державного керівництва колгоспами» зробив завідувач кафедри державного і адміністративного права Одеського університету, доктор юридичних наук професор І. М. Пахомов. На першому засіданні конференції виступили старший науковий співробітник Інституту держави і права Академії наук СРСР, доктор юридичних наук Н. І. Козир; завідувач кафедри трудового, земельного та колгоспного права Одеського університету кандидат юридичних наук І. О. Серета.

Конференція тривала три дні. Було заслухано багато доповідей та повідомлень.

ВЧИТЬСЯ, вчитись і вчитись — ось заповіт Володимира Ілліча Леніна радянській молоді. І його свято дотримуються студентки Валентина Асєєва та Людмила Поліщук. Обидві вони вчаться на геолого-географічному факультеті. Валентина — на третьому, а Людмила — на першому курсах. Обидві — відмінниці.

Працьовитість, старанність, активна участь в громадському житті факультету принесла їм заслужену повагу товаришів.

НА ФОТО: студентки Валентина АСЄЄВА (праворуч) і Людмила ПОЛІЩУК.

Фото П. ДУТКА.

КОРОТКО

В ДНІ, коли відзначалась 23-я річниця визволення Одеси, в багатьох академічних групах відбулись бесіди і політінформації, присвячені цій знаменній даті. Студенти-географи, наприклад, організували зустріч з учасниками Одеського підпілля в роки Великої Вітчизняної війни.

А. ПОЛОСА.

***

В КІНОТЕАТРІ «Одеса», за ініціативою товариства «Знання», відбувся вечір питань і відповідей на юридичні теми. На численні запитання дав відповідь старший викладач юридичного факультету нашого університету М. Єльчанинов.

***

З ЛЕКЦІЄЮ на тему: «Великий Жовтень в українській радянській драматургії» виступив в центральній лекторії доктор філологічних наук А. Недзвідський. По ходу лекції артист Крижанівський майстерно читав уривки з п'єс.

М. ГЕНЦЛЕР.

ПИТАННЯ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

НА ДОПОМОГУ МОЛОДИМ ВИКЛАДАЧАМ УНІВЕРСИТЕТУ

В попередній статті йшлося про те, як дослідна робота викладача вузу підносить науковий рівень учбового процесу і сприяє підготовці творчого фахівця у вищій школі. А тепер розглянемо більш докладно творчу діяльність студента.

Іноді виникає питання: чи обов'язково всіх студентів залучати до дослідної роботи? Адже ж не кожен студент здатний вести дослідження. Нехай старанно вчиться і одержує відмінні та добрі

оцінки на екзаменах. Цього, стверджує дехто, досить для майбутнього фахівця.

Наші тривалі спостереження за долею випускників університету показують, що відмінних та добрих оцінок ще не досить, щоб

стати творчим фахівцем на виробництві або вчителем школи. Як правило, творчо працює той, хто ще в університеті виявив і розвинув свої дослідні здібності. Тільки такий фахівець здатний бачити у своїй роботі перспективу і знайти джерела для удосконалення праці.

Радянський фахівець повинен мати не тільки неспокойне серце і відданість справі, а й творчу вправність, уміння науково підійти до розв'язання конкретних завдань виробництва.

І ми бачимо, як інженер стає дослідником на заводі, агроном організовує досліди у колгоспі, а вчитель керує дослідями не тільки тому, що наше життя запалює людей на творчу працю, а й тому, що молодий фахівець вже має власний підхід до справи, «свій

почерк», основи якого склалися ще у вузі.

Таким чином, іде мова не тільки про тих студентів, які виявили незвичайні здібності у науковому гуртку і потім «пішли в науку» і працюють у дослідних установах.

Учбовий процес вищої школи дає повну можливість залучати всіх студентів до посиленої наукової роботи. Якщо кафедра веде активну дослідну роботу, то й студенти її спеціалізації живуть науковими інтересами своєї кафедри.

У нашому університеті і в інших вузах є багато цікавих форм залучення студентів до проведення досліджень. Вони відомі. Скажу тільки, що в деяких вузах студенти молодших курсів привчаються до дослідної роботи спочатку в загальному плані. Наприклад, в московських енергетичному інституті та інституті сталі і в інших вузах введено спеціальний предмет — «Учбово-дослідна робота», обов'язковий для всіх студентів. На заняттях з цього предмета студенти перш за все

опановують технікою дослідної роботи, складають залік. Після цих занять студенти обирають звичайні форми участі у науковій роботі за своєю спеціалізацією.

Природно, що молодому викладачеві університету потрібно привчати і свій учбовий процес вести так, щоб заохочувати у студентів творчі пошуки і бажання вести дослідження. Нехай ці дослідження будуть елементарні, нехай з студента не вийде справжнього дослідника, але в нього будуть виховані якості, важливі для виробничої діяльності, для практики. Єдність учбової і дослідної роботи студентів — це суттєва закономірність підготовки спеціаліста у вищій школі.

АЛЕ це тільки частина питання про творчість студентів. Учбовий процес в університеті, як і в інших вузах, відбувається так, що розвиток наукових інтересів студента і опанування знаннями наук, що викладаються на факультеті, відбувається в органічній єдності.

Іде мова про творче опанування знаннями, про виховання самостійності мислення студента і формування його наукових переконань.

ПРАЦЮВАТИ КРАЩЕ

В результаті перевірки були зроблені відповідні висновки. Зокрема відзначалось, що група народного контролю університету в питаннях прийому скарг громадян, розбору усних і письмових заяв і скарг, відповідей на них працює задовільно. Але якби група ліквідувала деякі недоліки, вона могла б працювати значно краще.

По роботі з питань прийому громадян були зроблені такі зауваження: в університетській та факультетських групах народного

контролю не реєструються письмові і усні заяви і скарги, не враховується робота, зроблена народними контролерами з розбору усних скарг і заяв. В книзі реєстрації листів і заяв в канцелярії і в книгах реєстрації на факультетах не скрізь є відмітки, коли послана відповідь заявнику.

Виховна робота в колективі, пов'язана з розглядом скарг і заяв трудящих, вивченням радянського законодавства, проводилась недостатньо. Мало використовувались преса і радіо.

Перевіряючи відзначили, що в документах університетських груп слід навести чіткий порядок. Не у всіх деканатах є об'яви про дні і години прийому представників групи народного контролю.

Результати перевірки були оголошені на засіданні групи народного контролю, де були присутні також представники парткому і профкому. По університету з приводу перевірки був виданий наказ, який розіслано по факультетах і інших установах ОДУ.

М. ДОБРОГОРСЬКИЙ,
член бюро групи народного контролю університету.

Молоді викладачі вже знають, що в практиці нерідко протидіють дві тенденції: одні викладачі намагаються все викласти студентам за програмою, подати всі подробиці і скаржаться, що їм не вистачає часу на виконання програми. Інші викладачі проводять заняття в такий спосіб, щоб викликати у студента потребу самостійної праці, настановлюють їх на власні роздуми і раді, коли студенти ставлять питання, висловлюють заперечення, посилюються на різні джерела, прочитані ними.

Багатий досвід радянської вищої школи показує, що головним у викладанні є не сама по собі передача знань студентам, а виховання в них потреби в знаннях і в засобах їх добування, прищеплення студентіві потягу до знань. І коли ми бачимо, як на наших очах формується допитлива особа студента, і відчуваємо, що в наших лекціях потрібно далі поглиблювати науковий аналіз питань, бо рівень мислення студентів помітно зростає, то в такому випадку можна сказати, що ми діємо разом з студентами і що у них вже склався стійкий потяг до науки.

ДРУЖБІ МІЦНІТИ!

ТАКІ поїздки на нашому геолого-географічному факультеті проводяться не вперше. В 1966 році наша агітбригада на чолі з доцентом Д. Богуненком побувала в селі Івановці Одеської області. А гепер агітбригада приїхала до колгоспу «Родина» Іванівського району.

Зустрічали нас радо. Колгоспники добре знають нашого керівника Д. Богуненка. Його лекції охоче відвідують. І цього разу зал Палацу культури на 500 місць був заповнений. Лекцію Д. Богуненка про міжнародне становище колгоспників слухали з непослабною увагою.

Після лекції був даний концерт силами нашої художньої самодіяльності. Глядачі довго не відпускали зі сцени жіночий вокальний ансамбль, дуже сподобались колгоспникам пісні студента В. Зюльцле та наш естрадний оркестр під керівництвом студента першого курсу геологічного відділення В. Ніколаєвського.

Після товариської вечери ми тепло прощалися з колгоспниками, побажавши один одному успіхів і щастя.

В. ШУРУПОВ,
студент II курсу геологічного відділення.

СПЕРЕЧАЮЧИСЬ із вітром і між собою, машина і автобус мчали в село Роксоляни Овідіопольського району нашої області. На машині — хлопці, в автобусі — дівчата. І ті й другі — учасники художньої самодіяльності — дають сьогодні в сільському Будинку культури концерт.

В самому центрі села, на підвищенні, стоїть красень Будинок культури. До його воріт шойно під'їхали студенти. На призначені дев'ять годин жодного із 450 місць не було віль-

ного. Стояли навіть на проходах.

Невеличка урочиста частина включала в себе виступи голови колгоспу, заступника секретаря комсомольської організації факультету Тані Бродецької, доцента Д. Бельфора.

І ось на сцену виходить ведучий Микола Головатий. (Забігаючи наперед, скажу, що він чудово справився зі своїми обов'язками, чітко й весело ведучи програму концерту).

«Балада про трьох загиблих поетів». Її бездоганно читають Філатови (однофамільці) і Пархоменко. Доказом тому — дружні оплески з залу.

А незабаром зі сцени полилися пісні. «Загадай желанье», «Под задумчивыми кленами» у виконанні Миколи Макуніна звучать, мов у досвідченого соліста. На зміну йому виходить Люба Гурковська. Пісні «Ну, скажи хоча б, як тебе зовуть», «Сьогодні праждник у девчат» створюють в залі особливий ліризм. Сподобався колгоспникам і Микола Сидорчук. «Очі волошкові», арія Караса із опери Гулака-Артемовського «Запорожець за Дунаєм», «Удовицю я люблю» в його виконанні заслужено нагороджуються тривалими оплесками слухачів.

Номер змінюється номером. Концерт завершує вокальний ансамбль «Льонок».

Голова колгоспу щиро дякував гостям за візит, попросив приїжджати знову. А Володимир Петрович Дроздовський, від імені всіх студентів, запевнив, що в роксолянському клубі ще не раз виступатиме самодіяльність нашого університету. Перше знайомство переросте в дружбу, а дружбі — міцніти.

С. МЕФОДОВСЬКИЙ,
студент II курсу філологічного факультету.

НЕЩОДАВНО на факультеті іноземних мов відбулась теоретична конференція викладачів та студентів, яка була присвячена 50-річчю Великої Жовтневої соціалістичної революції.

Тема конференції — «Жовтнева революція — коліска сучасного світового комуністичного руху» — викликала великий інтерес у викладачів та студентів факультету.

Конференцію було відкрито вступним словом члена партбюро факультету Г. Гребен-

ТЕОРЕТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

ної — «Жовтень — провідна зірка народів».

З великою увагою присутні вислухали доповіді старшого викладача Я. Нейдорфа — «Класики марксизму-ленінізму про туризм», викладача З. Крижанівської — «Вплив Жовтневої революції на революційний рух в Іспанії», аспірантки Е. Нущикян — «Перші американські

комуністи про Великий Жовтень», старшого викладача І. Орлової — «Велика Жовтнева революція в художніх репортажах Ч. Кіша».

Учасники конференції в своїх виступах відмітили актуальність і змістовність доповідей. Кандидат філософських наук А. Веселага підкреслила, що доповідачі творчо підійшли до розкриття своїх тем. Ряд доповідей мають певний науково-теоретичний інтерес.

Теоретична конференція дістала добру оцінку з боку її учасників.

В ПОГОЖИЙ ДЕНЬ

І не було в той день хмар, не було дощу. Міський транспорт працював нормально. Стояв погожий день. Над Одесою світило яскраве квітнєве сонце. Деревця взяли пелюстками бруньок, зазеленіли кущі, і місто, якому доповнили яскраві жіночі плащі та різнокольорові голівки дівчат, було по-весняному життєрадісним.

На душі гарно, тепло. Навіть кондуктори тролейбусів якимось по-весняному вимовляють:

— Громадяни, проходите вперед! Приемно...

Але на біологічному факультеті, куди ми завітали, нас зустріли якимось прохолодно. Спочатку, до дзвоника, все було гаразд. На нас, представників учбової частини та редакції «ЗНК», навіть не звертали уваги.

А ось коли пролунав дзвоник, і ми розташувалися у вестибюлі з нашим фотокором П. О. Дутко посередині, — повіяло на нас холодком.

З великої юрби студентів, які чомусь ще стояли у вестибюлі, залунали голоси:

— Знову!
— Ніби це щось дасть!

Тільки-но ми звернулись до них за поясненнями, що мається на

РАНКОВИЙ РЕЙД В УЧБОВОМУ КОРПУСІ НА ШАМПАНСЬКОМУ ПРОВУЛКУ

увазі, вони швиденько розійшлися по аудиторіях.

Але вестибюль недовго був безлюдним, бо через 3, 5, 10 хвилин почали з'являтися ті, хто не запізнюється, а «затримується».

Під спалахом фотолампи, вони на якусь мить втрачали поважність, але, сказавши прізвище (своє чи вигадане), соліднішали і, цідячи крізь зуби «знову», йшли сходами до аудиторій (загартовані студенти, спалахом їх не злякаєш!).

Серед них були й занадто кмітливі, наприклад, студент четвертого курсу Т. Магальяс. На запитання, чому він запізнився, не вагаючись, цей студент відповів, що він зовсім не студент, а просто зайшов до товариша. І раптом... майже побіг, нерви підвели. Але довелось зупинитись і відкрити своє інкогніто.

Більш впевнено поводити себе студентки другого курсу географічного факультету Коцюбинська, Витер, та Васютинська. Годинник показував вже чверть на десяту, а вони тільки зайшли до вестибюлю. Іх батче, викладач ніби попросив принести літературу. Хай буде так, але ж бібліотека знаходиться в учбовому корпусі, а вони зайшли з вулиці!

Були й такі, що, побачивши нас, нахивали п'ятами — вони сором-

ились назвати своє ім'я. А от відчиняти під час занять двері аудиторій, переривати роботу кількох десятків людей вони не соромляться.

Статечно, не поспішаючи, переступають поріг першокурсники біофаку Максименко, Павлюк, Мусій, Колягін, Панченко, Буковецький. Що їм до неможливих стрілок годинника, які показують п'ятнадцять на десяту? Премудрості всіх наук вони вже збагнули (принаймні їм так здається).

Замикають це безславне «шестивіє» біологи Баклан, Горбоконь і Пустильник та географ Шублякова. Вони вже знають, що потраплять в об'єктив, що неприємності не минути, але відступати пізно — помічені. Та ці хоч не викручуються.

Нарешті ми полегшено зітхнули — студенти, навіть ті, хто зник «затримуватись», зайняли свої місця.

Та чи всі? А це ми зараз перевіряємо. Потрапляємо в аудиторію до геологів-другокурсників. Спочатку гадаємо, що тут вчиться підгрупа, настільки не в'яжеться наявність людей в аудиторії зі словом «курс». Але ми помили-

Не треба забувати, що навчання студента є напружена інтелектуальна праця. Студент не посуд, який треба заповнити готовими знаннями, а динамічна особа, яка формується в учбовій праці. З цієї передумови і потрібно виходити, готуючись до занять з студентами і в праці з ними.

ВСЕ сказане вище не є новиною. На кожній кафедрі ми бачимо вчених-педагогів, які майстерно вміють вводити студентів в лабораторію складної праці навчання. Уважно треба вивчати цей довід. В той же час доцільно кожному початкуючому викладачеві знайти для себе вирішальну ланку в опануванні учбовим процесом, визначити, з чого починати, на що звернути особливу увагу.

Для цього, шановний молодий колего, потрібно опрацювати глибоко свій курс, навчитися виділяти провідні питання, вирішальні проблеми, розробляти гнучку методику їх розгляду на лекціях і практичних заняттях. Не тексти лекцій варто складати, щоб їх потім механічно читати з високої кафедри, а вузлові проблеми продумувати і потім творчо розв'язу-

вати з студентами. Від студентів треба вимагати не формальних знань, а розуміння проблем, доведення закономірностей, знання історії питання, вміння практичного застосування. І, повірте мені, студент у вас не буде вдаватися до зубрячки, забуде, що таке шпаргалка, а стане на шлях свідомого опрацювання матеріалу.

Як же студенти ставляться до різних напрямів в учбовій роботі? Можливо їм легше і зручніше вчитись з допомогою зубрячки? Відповідь дають самі студенти. В анкетному опитуванні, що ми проводили в університеті, на запитання, якому викладанню вони надають перевагу, дали однотайну відповідь: цікаво вчитись у того викладача, який дає нам глибокі знання науки, вводить в суть проблем науки і вимагає творчості і самостійності від студента. Викладачеві-догматичу схвально-го слова ніхто в анкеті не написав.

Доцент І. КОБИЛЯЦЬКИЙ,
завідуючий кафедрою педагогіки.

Ось деякі з тих, хто з'явився в учбовому корпусі в Шампанському провулку після дев'ятої години ранку. «Затримались» вони — і спізнались на заняття.

Ми не називаємо їх прізвищ. Однокурсники, викладачі, працівники деканату безперечно впізнають їх.

В ПОГОЖИЙ ДЕНЬ

(Закінчення. Поч. на 3-й стор.)

лись. Перед нами був курс, вірніше, представники курсу — 14 чоловік з 25. Хто знає, можливо вони використовують нову систему відвідування занять, яка потребує розповсюдження? Можливо, студенти Коган, Кондакова, Петько, Пудиков, Солганик, Червінський, Ковалик, Килимник, Сибірченко — потім прийдуть на заняття і ошасливають викладача, який буде навчати студентів на наступній парі?

У всякому разі така система залуговує на увагу. І чи не запозичили її географи-першокурсники? Правда, тут чомусь досить помітна різниця між двома групами, на які самодіяльно поділились студенти. Присутніх виявилось 41, а відсутніх — «тільки» 8. Ще не вивчили географи досконало досвіду геологів. Чим же тоді займаються Платонова, Водоп'янова,

Половиннікова, Громов, Новодран, Шаповал, Борисов під час лекції? (Савченко чергова в гуртожитку). Чи не вивченням згаданої системи? Все може бути...

Вважають за непотрібне своєчасно з'являтися на заняття і комуністи третього курсу біофаку Гарба та Нартов. «Дурної при- мер заразителен», — гласить російська народна мудрість. Ото ж і дивляться на них їх однокурсники Карпус, Китаєва, Світецька.

Ми вже зневірилися в те, що знайдемо хоч один більш-менш організований курс, коли потрапили до біологів-другокурсників. Простора аудиторія заповнена, студенти уважно занотують щось в зошити. З 85 чоловік з поважних причин немає трьох.

В інших аудиторіях теж все гаразд. Отже, основна маса студентів факультету працює, оволодіває знаннями.

Тим паче треба особливу увагу

РАНКОВИЙ РЕЙД В УЧБОВОМУ КОРПУСІ НА ШАМПАНСЬКОМУ ПРОВУЛКУ

звернути на тих, хто порушує трудову дисципліну, хто відчуває себе не студентом вузу, а вільним слухачем: захоче — запізниться, захоче — і зовсім не прийде на заняття.

А може перед подібними студентами варто і зовсім зачинити двері вузу?

Рейдова бригада газети «ЗНК»:

Р. ВОРОНА, В. ЦИМБАЛЮК,
П. ДУТКО, Б. НИЖЕГОР-
ДОВ.

ЗУСТРІЧ З АРТИСТКОЮ

Хоч по суті це було засідання гуртка української літератури, в аудиторії зібралось чимало «негуртківців». Наша гостя — артистка обласної філармонії Ірина Федорівна Чучко. Вона виступила з читанням чудових довженківських повістей «Зачарована Десна» і «Земля».

Філологи щиро подякували Ірині Федорівні і попросили прийти до них з новими творами.

На закінчення керівник гуртка доцент І. Дузь від імені студентів і деканату вручив Ірині Федорівні грамоту.

Незабаром після цієї зустрічі весь другий курс українського відділення колективно відвідав кінотеатр «Серп і Молот». Другокурсники подивились твір О. П. Довженка «Повість полум'яних літ». Суворо правда про Велику Вітчизняну війну справила сильне враження на студентів.

Після перегляду кінофільму відбулось його обговорення.

О. СТРОПОВА, студентка II курсу філологічного факультету.

ЧИ Й СПРАВДІ „ВАЖКА“ АТЛЕТИКА?

Ми вже повідомляли, що важка атлетика входить до програми ювілейної студентської спартакіади. А на питання, в якому стані знаходиться цей мужній вид спорту, дали відповідь міжфакультетські змагання.

Кожна команда для заліку повинна була мати в своєму складі від 4 до 8 спортсменів. Інакше результати не зараховувались. Найбільш вдало «комплектувалися» мехматівці, філологи, хіміки, а три історики справді героїчно захищали честь свого факультету. Взагалі жодного учасника не виставили біологічний і юридичний. Решта ж факультетів виставили по одному спортсмену. Всього в змаганнях взяло участь 20 чоловік. Як бачимо, важка атлетика є такою не тільки в пудових дисках металу на штанзі, а й в охопленні нею студентів.

На філологічному, як відомо, хлопців приблизно п'ята час-

тина, але команда була учасником боротьби. І виступила непогано — зайняла друге місце, програвши тільки одне залікове очко мехматівцям (нагадаємо, що останні три роки філологи були найсильнішими в університеті). Новачки і ветерани міцно дружать в цій команді. Так, четвертокурсник Петро Надутик (найлегша вага) в сумі триборства набрав 197,5 кг, а його товариш, студент I курсу, молодий, перспективний Віктор Сидельников — 192,5 кг, виконавши норматив III розряду. Тільки з другого семестру прийшов в секцію Мишко Саєнко (важка вага), а його результат 255 кг

говорить про великі можливості цього здібного юнака.

Команди-переможці механіко-математичного, філологічного та хімічного факультетів нагороджені дипломами відповідно I, II та III ступенів.

Адже девіз спартакіади — не тільки рекорди, а й спорт для всіх. На жаль, як показали змагання, важка атлетика в цьому відношенні стала такою двічі.

С. ЛІДИН.

ТЕХНІЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ.

Найлегша вага. Надутик П. (філфак) — 197,5 кг. Напівлегка вага. Затаракханій В. (факультет іноземних мов) — 230 кг. Легка вага. Кирилов О. (мехмат) — 260 кг. Напівсередня вага. Базилевич В. (мехмат) — 265 кг. Середня вага. Дмитришук М. (мехмат) — 210 кг. Напівважка вага. Липко В. (філфак) — 280 кг. Важка вага. Саєнко М. (філфак) — 255 кг.

Ці теж «затримались» в той погожий день, коли проводився рейд. А тому прийшли на заняття з запізненням. Треба думати, що вони і ти, про кого велась розмова в нашому невеселому репортажі, зрозуміють нарешті ціну хвилини, суть трудової дисципліни студента.

ВЕСНА іде... А назустріч їй вулицями, бульварами й проспектами крокують люди. Одні з них ідуть на роботу чи з роботи, інші — виїхали погуляти, подихати весняним морським повітрям, а приїжджі оглядають весняну красуню-Одесу.

І з кожним днем на вулицях, бульварах, проспектах людей (і місцевих, і приїжджих) у нашому славному місті стає все більше й більше.

І все частіше доводиться чути запитання:

— Як пройти на Дерибасівську вулицю?

— Як швидше пройти на Приморський бульвар?

— А яким троллейбусом можна поїхати на проспект імені Шевченка?

Люди запитують про потрібні їм вулиці, бульвари, проспекти нашого героїчного міста. А ти йдеш і думаєш: «А чи знають ці люди значення й історію цих слів?».

Мабуть, знають, хоча й далеко не всі. Це й наштовхнуло нас на думку розкрити читачам нашої га-

ВУЛИЦЯ. БУЛЬВАР. ПРОСПЕКТ.

зети значення та історію слів «вулиця», «бульвар», «проспект».

Слова «вулиця», «бульвар», «проспект» тепер мають спільне значення — це шлях сполучення в межах населеного пункту. Однак поряд із спільним значенням, кожне з них має і деяке своєрідне значення.

Слово «вулиця» — праслов'янське. Генетично воно зв'язане з праслов'янським словом «уль», сучасне «вулик». Первісне значення слова «уль» було таке: «дірочка, щілина, отвір, через які можна було залізти в дупло, у вулик — житло бджіл». Від слова «уль» за допомогою суфікса -ица в праслов'янській мові і утворилось слово «улиця» із значенням «щілина, тісна доріжка, прохід, отвір, через які людина могла ввійти в своє житло».

У давньоруській мові слово «улиця» набуло деяких нових значень. Так, воно стало вживатись у зна-

ченні 1) «вхід, ворота», 2) «прохід чи проїзд між рядами хат».

В українській мові слово «улиця» стало звучати як «вулиця» і довгий час вживалось тільки в значенні «вузький простір між двома рядами хат для проходу і проїзду».

Згодом слово «вулиця» стало вживатись ще й у такому значенні: «два паралельних ряди будинків із порівняно вузьким проходом та проїздом між ними».

У XIX ст. як синонім до слова «вулиця» з'явилося ще два іноземних слова — «бульвар» і «проспект».

Слово «бульвар» зайшло в російську і українську мови з французької. Тепер воно вживається в значенні «широка забрукована вулиця, обсаджена в центрі й по боках її деревами, кущами». Однак це слово не завжди мало таке значення. На думку вчених, слово

«бульвар» зайшло в європейські мови з голландської, в якій воно звучало як «больверк» і мало таке значення — «оборонна споруда з колод, товстих дощок», а потім — «земляний вал оборонного призначення навколо міста». У XVIII—XIX ст., коли земляні вали втратили своє оборонне значення, на цих валах почали насаджувати дерева, алеї для відпочинку, прогулянок жителів міста. Такі алеї на земляних валах, в минулому оборонного призначення, французи і стали називати «бульвард», «бульвар». Згодом такі алеї почали насаджувати і на широких міських вулицях. Широкі вулиці, обсажені деревами, кущами, на яких жителі міста відпочивали, гуляли, також стали називати «бульвар».

У російській та українській мовах слово «бульвар» почало асоціюватись із словом «гуляти», звід-

СЛОВО ПРО СЛОВО

си року вулицю стали називати «бульвар» (народна етимологія).

Слово «проспект», за своїм походженням латинське (проспектус), зайшло в російську та українську мови з західноєвропейських у XVIII ст. Теперішнє його значення таке: «довга, пряма, широка вулиця, що дає можливість оглядати її і бачити далеко вперед». У латинській мові слово «проспектус» вживалось у значенні «вид», «вигляд», «перспектива». А пряма, широка вулиця й забезпечує хорошу перспективу, що й дало підставу назвати її «проспект».

Іде весна запашна, ювілейна. А назустріч їй крокують радянські люди степами-ланами, вулицями, проспектами й бульварами.

Доцент А. МОСКАЛЕНКО.